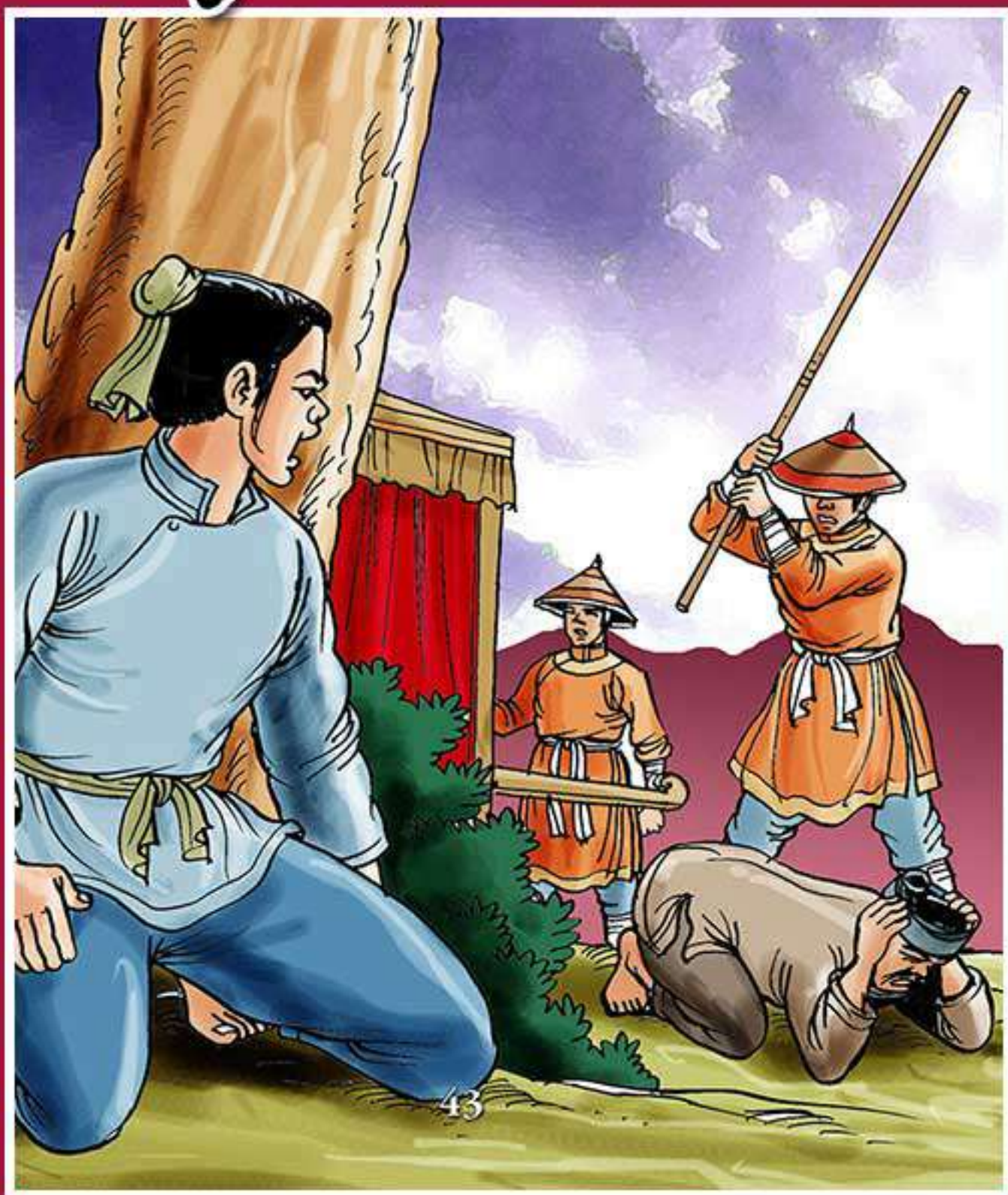

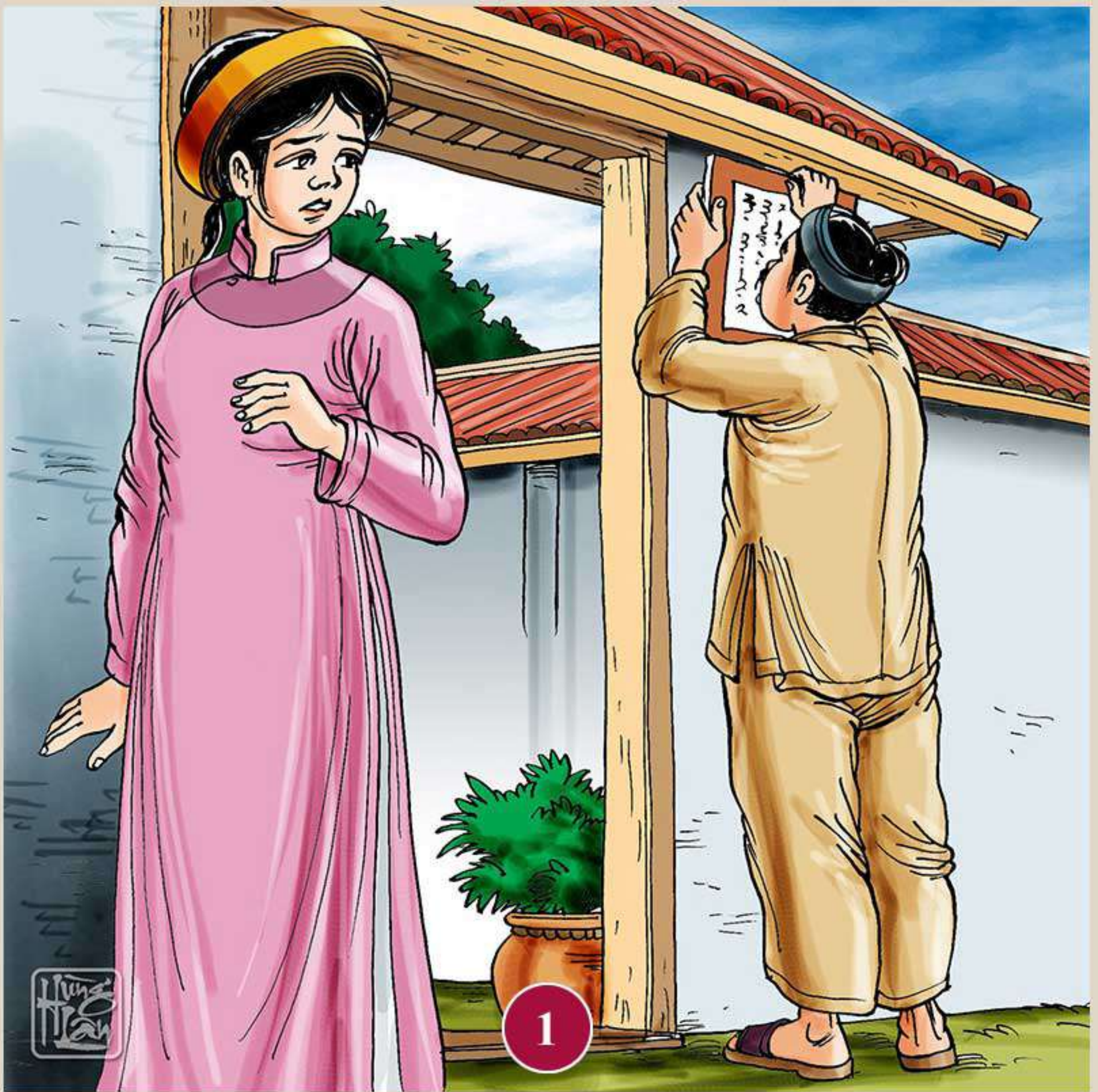

Tuyen Cổ Học Lam

Giàn mây tạo ở với ai

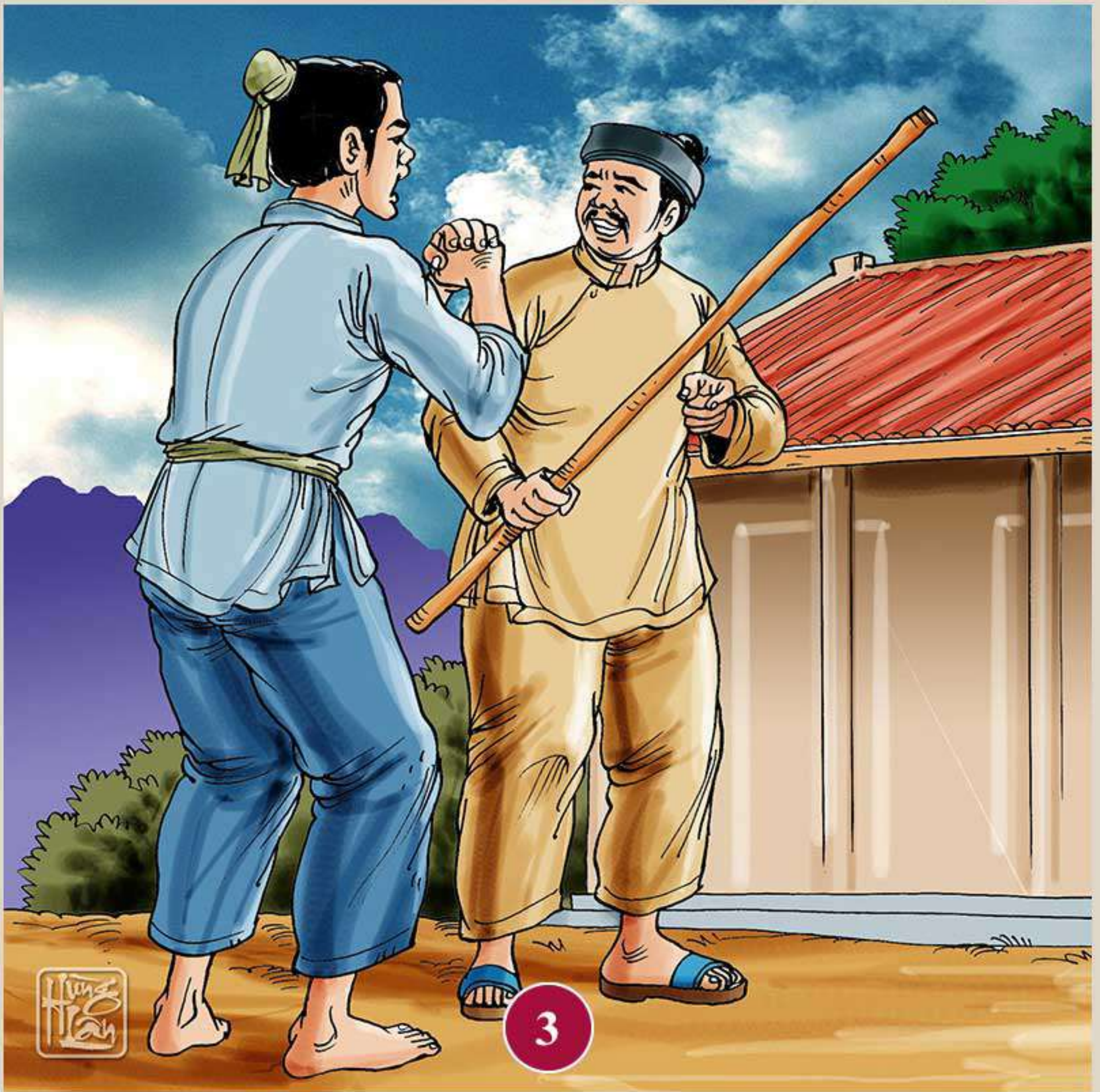
Tranh và lời: HÙNG LÂN

Ngày xưa, có một phú ông tự cho mình có tính nhân nại ít ai bì kịp. Phú ông có một cô con gái nhan sắc rất là xinh đẹp. Ngày con gái đến tuổi lấy chồng, phú ông liền nghĩ ra một cách, ông niêm yết bảng ở cổng nhà mình nói rằng: Hễ anh chàng nào làm cho lão nổi nóng hoặc giận dữ thì lão sẽ gả ngay con gái cho người đó, nhưng trong vòng một tháng mà không làm được điều ấy thì sẽ bị đánh một trăm hèo rồi đuổi về.

Thấy bằng niềm yết như thế, có nhiều chàng trai tìm đến thử sức để mong lấy được cô gái xinh đẹp kia về làm vợ. Rất nhiều chàng trai lần lượt nộp đơn xin làm rể với nhiều mưu mẹo khác nhau mà vẫn không làm được lão nổi giận, đành chịu nhận lấy trận đòn đau mà tay không trở ra, mọi công sức làm rể để kiếm vợ coi như xôi hồng bồng không. Vì thế đã bao năm tháng, cô gái vẫn phòng không chiếc bóng.

Hôm nọ, có một chàng trai gầy gò đến xin ra mắt. Phú ông hỏi:

- Anh muốn gì?

Chàng trai đáp:

- Tôi muốn được làm rể ông.

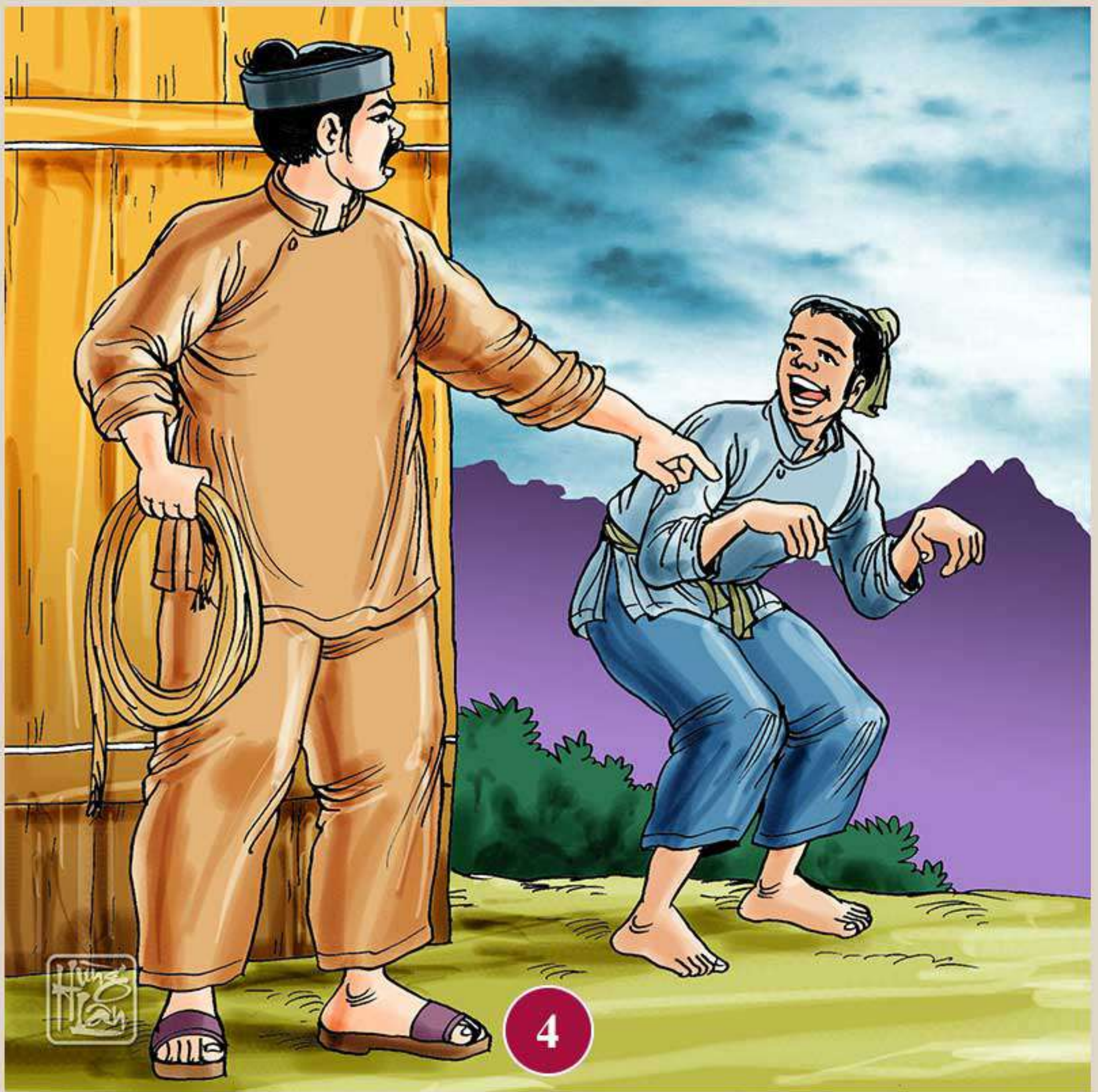
Phú ông nghe vậy liền căn vặn:

- Thế anh đã đọc kỹ những lời ta giao hẹn yết ở bảng chưa?

- Thưa đã.

Nhìn anh chàng từ đầu đến chân, phú ông nói:

- Ta sợ rằng anh không chịu nổi một trăm hèo của ta đâu.

Anh chàng cứ cho là được và đến làm rể như lời y ước. Ở được mấy ngày, anh chàng đã rủ phú ông:

- Sáng mai thầy với con đi săn một chuyến kiếm vài con cầy, con chồn về ăn.

Nghe nói đi săn, phú ông tỏ ý ham thích, nhưng lại bảo:

- Đi săn nhưng nhà ta không có chó săn thì làm thế nào?

Anh chàng đáp ngay:

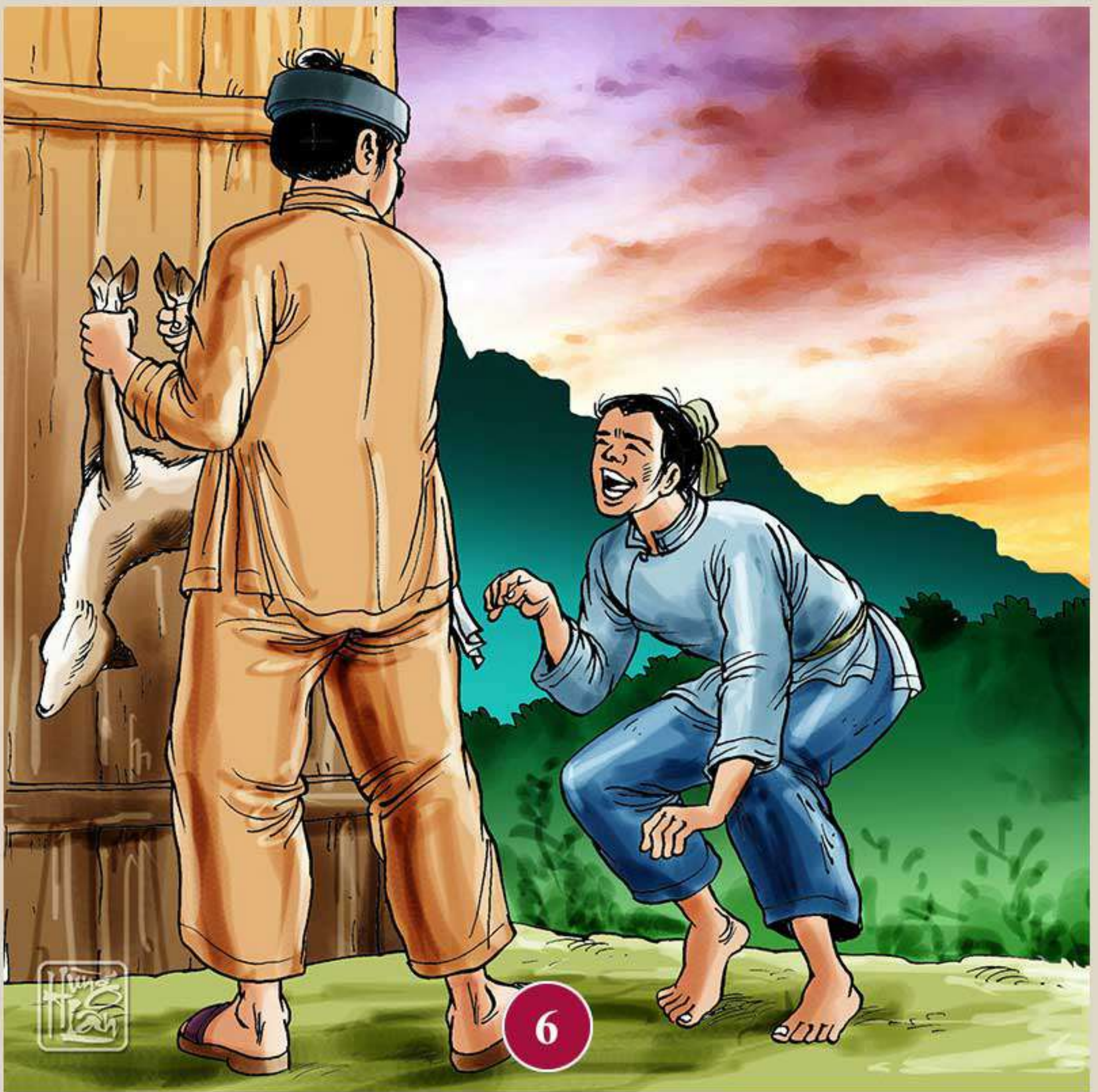
- Thưa thầy, Nếu vậy thì con sẽ làm chó cho. Được ngay mà!

Phú ông lấy dây cột "chó" lại rồi dẫn vào trong rừng. Chàng trai cứ hít hít ngửi ngửi hết bụi này tới lùm kia như giả vờ tìm mồi vậy.

Được một lúc thì thoáng thấy dấu vết con cây gằn đó nên phú ông thúc chàng trai chạy theo săn đuổi cho bằng được.

Chỉ sau một thoáng thì hai người vây chặt lấy lùm cây và săn được một con cây. Phú ông và anh chàng re vui lắm, hối hả mang mồi về nhà cho kịp bữa nhậu.

Sau khi đưa con mồi về nhà, phú ông liền bảo anh:

- Nào, đi làm thịt con cây đi mày.

Anh chàng lắc đầu:

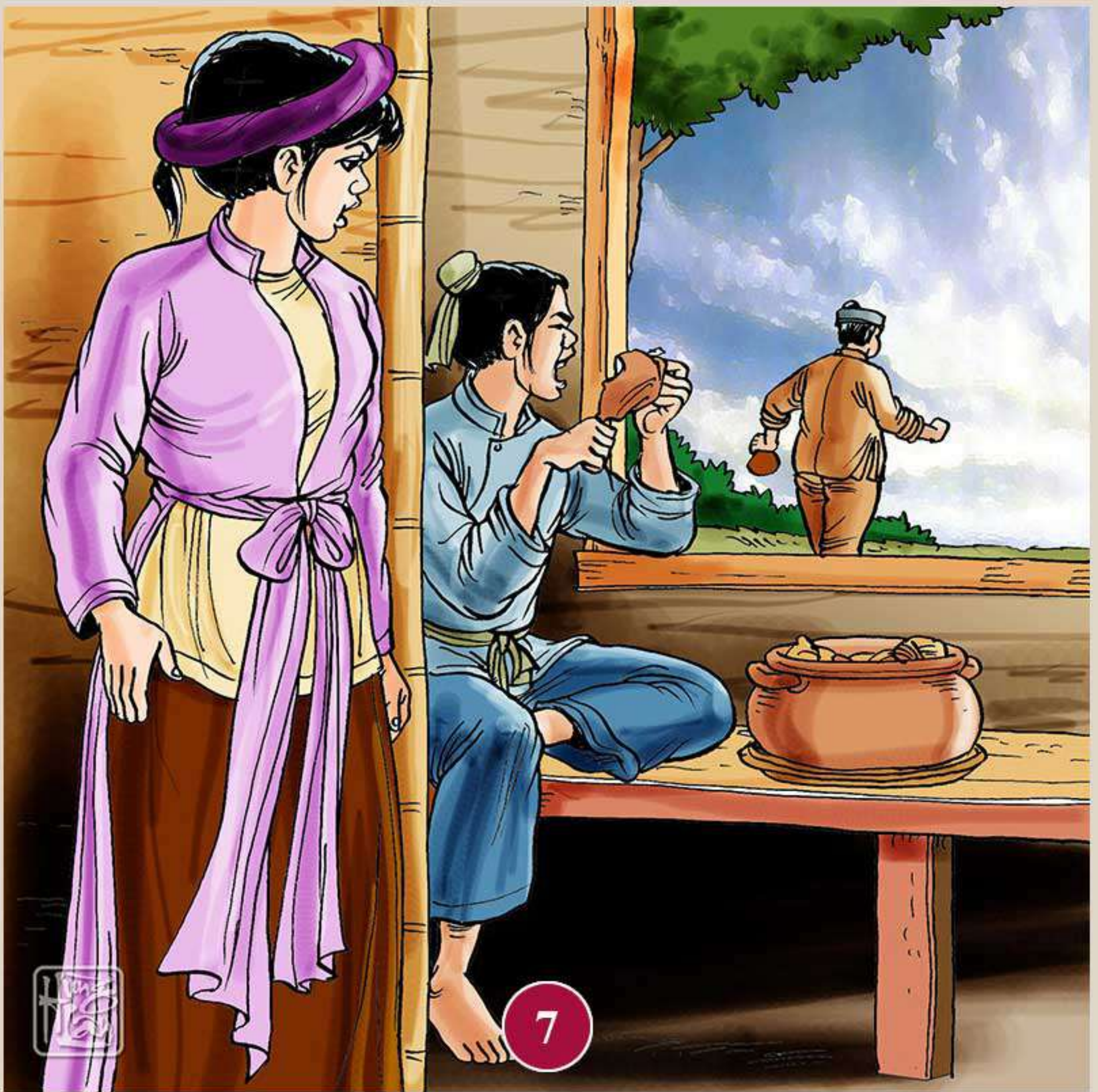
- Con là chó thì làm sao cầm dao làm thịt cây được?

Phú ông lại bảo:

- Hừm, cũng biết đối đáp ghê nhỉ? Thế thì để đó tao làm mồi cho, còn mày đi mua rượu vậy!

Anh chàng vẫn lắc đầu:

- Con đã nói với thầy rồi, là chó thì đi mua rượu sao được!

Phú ông tức lắm, nhưng vẻ mặt vẫn tĩnh như sáo, một mình hì hục làm thịt con cầy, nấu nướng mọi thứ, trong khi đó anh chàng rể nhà ta cứ việc nằm khểnh ra đánh một giấc ngon lành. Nấu nướng mọi thứ xong xuôi đâu đó, phú ông lại tắt tả cầm bầu đi ra hàng quán mua rượu. Anh chàng rể thấy phú ông đi khuất liền mang thịt cầy ra chén sạch, no đến tận cổ, chẳng chờ cho ông một miếng nào để chọc tức.

Phú ông mang được rượu về, thấy nồi thịt cây đã hết nhẵn, trong bụng tức muốn sôi lên nhưng ngoài mặt lão vẫn không tỏ thái độ gì, chỉ hỏi anh chàng:

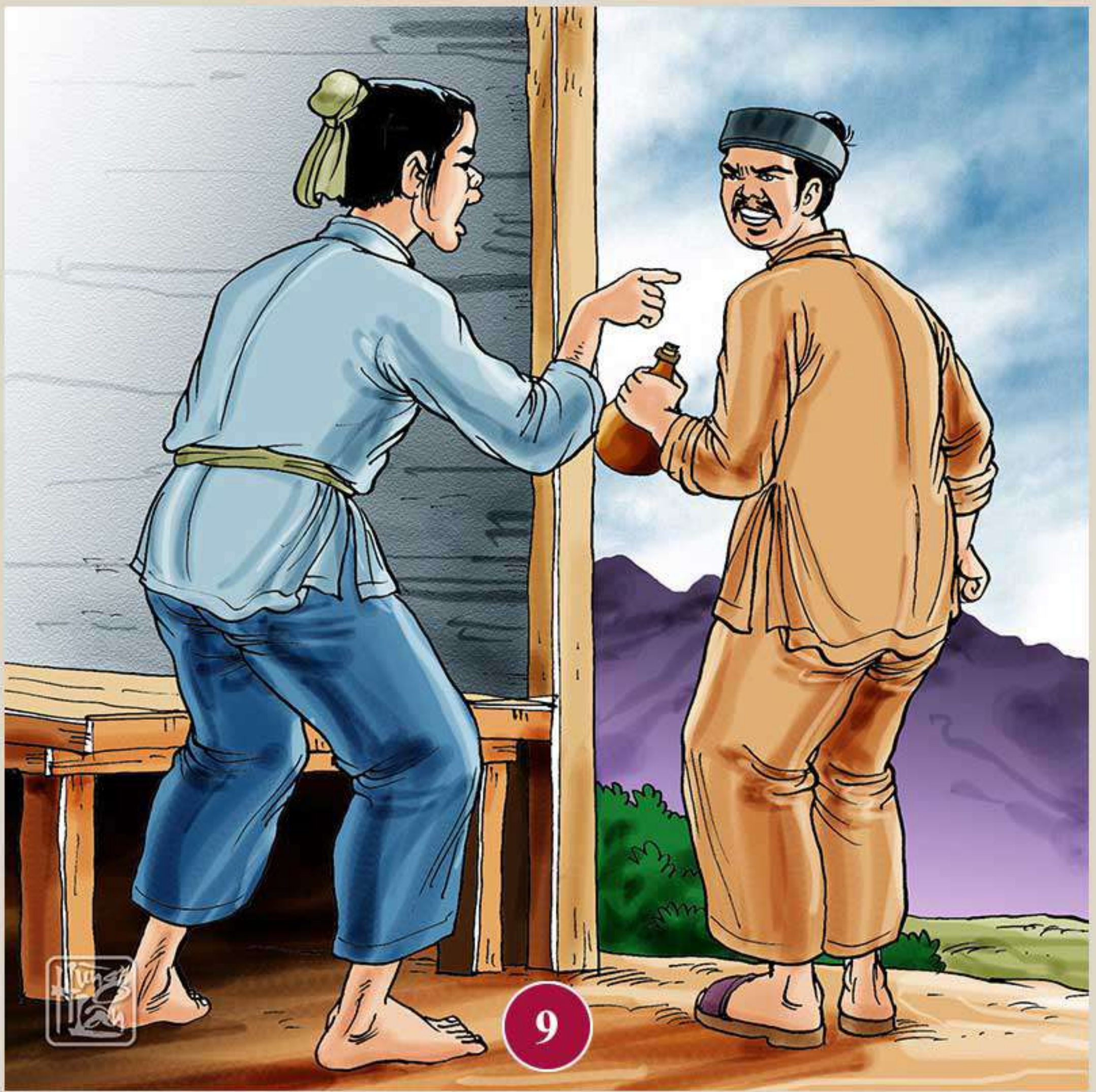
- Mày ăn cũng được, nhưng có để phần tao miếng nào không?

Anh thản nhiên đáp:

- Chó treo mèo dấy. Thầy vô ý để cho chó ăn mất, thì làm sao còn mà mong để phần?!

Phú ông đành trả lời:

- Thôi được!

Anh chàng biết phú ông tức mình lắm nên chờ một chốc sau liền tiến lại gần hỏi:

- Thầy có giận con không thầy?

Nhưng lão vẫn cười đáp:

- Hừm, giận mày tao ở với ai?

Anh chàng rề biết rằng thế là mình vẫn chưa thắng được lão, bèn cố nghĩ ra cách khác để đưa lão vào tròng, song cũng không phải giản đơn gì, vì đã có bao kẻ đến đây chịu đòn ra về rồi.

- Được, để rồi xem...

Một hôm khác, hai người lại rủ nhau đi săn. Lần này phú ông định tìm cách trả đũa chàng rể láu lỉnh, nên nhận làm chó. Anh chàng rể cũng đã đoán ra thế, nên lần này anh lại nhắm vào những nơi đầy gai góc mà cắm lưới. Cứ mỗi lần thấy phú ông không dám xông vào, anh cầm roi quất vào đít ông và giục: - Mau lên! Vào đi! Làm chó thì phải cố chui rúc, mới hòng bắt được mồi chứ!

Phú ông mấy lần bị đòn, đánh phải xông vào, gai cào toạc cả mặt mũi trông rất xót, anh chàng ta lại lôi hết sang Đông rồi sang Tây để chặn bắt con cây hương, nhưng cứ vượt con mỗi mãi.

Bấy giờ lão thấy làm chó không ổn rồi, nhưng chẳng lẽ chịu thua thằng rể láu lĩnh này nên lão đành nén giận. Anh chàng ta lại hỏi:

- Thầy có giận con không, thầy?

Lão vẫn tươi cười:

- Giận mà tao ở với ai?

Ngày hôm ấy, hai người cũng săn được một con cầy. Về nhà, anh làm thịt và nấu nướng xong liền quay sang bảo phú ông:

- Giờ thầy đi mua rượu đi!

Phú ông bắt chước anh đáp:

- Chó thì làm sao mà biết đi mua rượu hở mày!

Ngờ đâu anh chàng ta chỉ đợi lão trả lời thế, liền đi lấy sợi dây thừng trói phú ông lại bên cột nhà, nói:

- Giống chó là chúa ăn vụng, phải trói lại mới chắc ăn.

Nói xong rồi bỏ đi mua rượu. Phú ông ở nhà tức lắm, nhưng bị trời chật quá, không nhúc nhích đi đâu được nửa bước.

Mua được rượu về, anh chàng rể một mình ngồi chén tì tì, bao nhiêu xương xấu vứt lại chỗ phú ông để chọc tức. Chén xong anh mới mở dây thùng cho lão và hỏi:

- Thầy có giận con không, thầy?

Anh chàng vẫn nghe câu trả lời quen thuộc:

- Giận mày tao ở với ai?

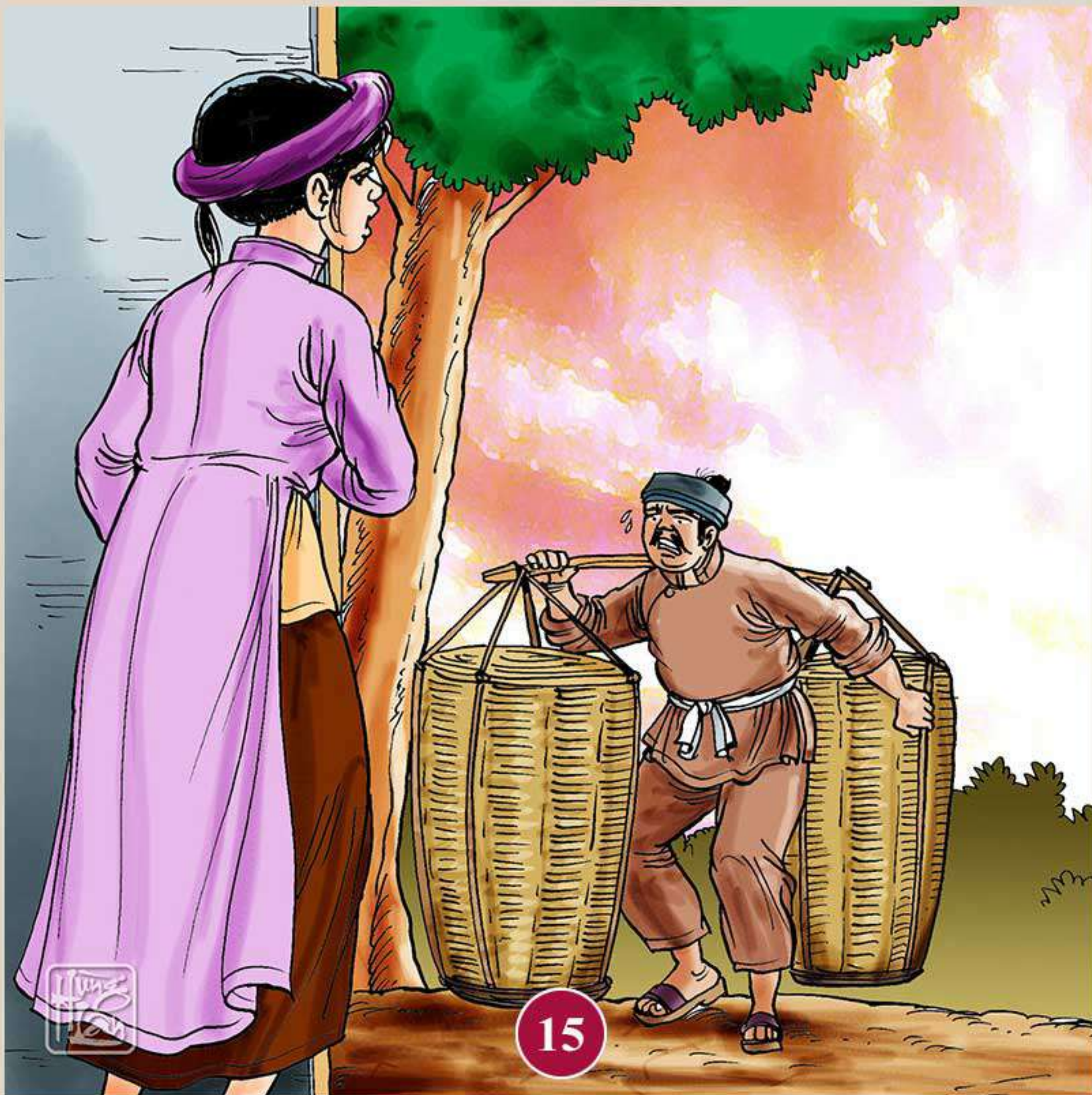
Thấy chưa thắng được phú ông mà thời hạn đã gần kề, anh chàng hơi lo. Một hôm anh bàn:

- Nay công việc đông áng hơi rối, con xin thầy đi buôn một chuyến kiếm ít lãi về, thầy với con chia nhau.

- Ừ, được đấy!

Lúc ra đi, anh dặn phú ông:

- Chiều mai thầy ra chỗ ngã ba đầu làng, con đặt gánh hàng ở đó rồi phải đi ngay làm chuyến khác. Vì vậy nếu thấy gánh hàng, thầy cứ việc gánh về hộ con.

Chiều hôm sau, phú ông nghe lời anh chàng ra chỗ hện, đã thấy một đôi bồ đậy nắp chằng dây cẩn thận để sẵn ở đó. Lão không biết hàng gì, nhưng cứ làm theo lời con rể, cật lên vai gánh về, đường thì xa mà gánh hàng thì thật là nặng.

- Cái thằng ranh này buôn bán hàng gì mà nặng như quý sứ... Miệng thì trách nhưng lão vẫn phải gánh về, mặt mày phờ phạc, mồ hôi mồ kê tuôn như suối.

Gánh tới nơi thì lão mệt muốn xỉu, nhưng cố nén tức giận, cương quyết không chịu thua thằng rể láu cá này.

Sau khi ngồi nghỉ mệt một lúc, lão đứng dậy mở nắp ra, thấy một bồ đựng toàn là đá, còn bồ kia thì thấy thằng rể trời đánh ngồi thu lu ở trong. Anh chàng đứng dậy vừa cười vừa hỏi:

- Thầy có giận con không, thầy?

Phú ông vẫn cười đáp:

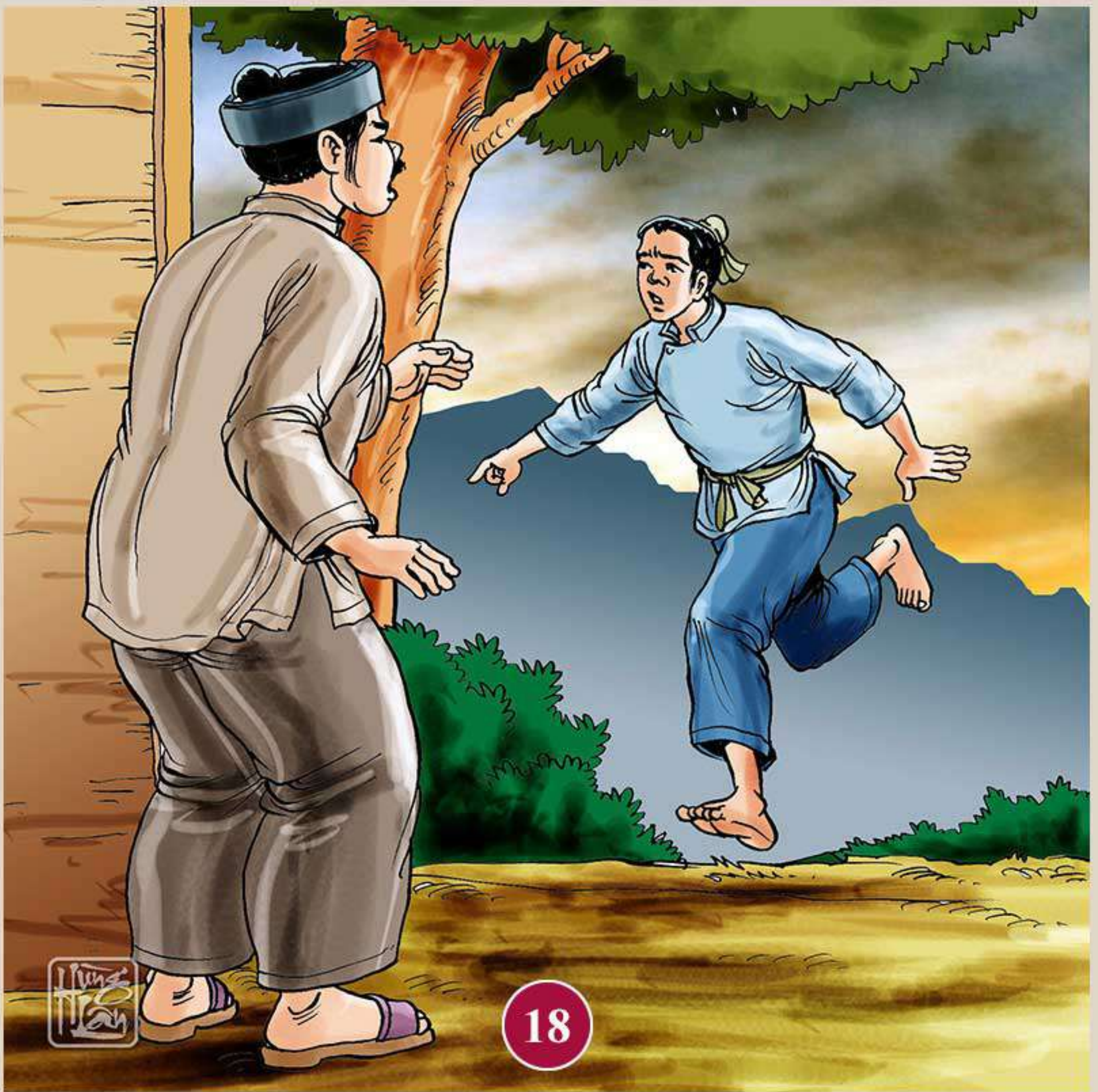
- Giận mà tao ở với ai?

Lần sau, phú ông cũng bắt chước quảy bồ đi buôn và dặn anh ra bờ sông gánh hộ hàng về. Đoán được âm mưu của lão nên chiều hôm sau, anh đến bên đôi bồ gõ lóc cóc giả làm tiếng ngựa phi, miệng thì hô to:

- Gánh gồng của ai để giữa đường chắn lối không cho ngựa quan đi à?

Ngồi thu mình trong bồ, phú ông nghe tiếng la, tưởng là ngựa quan sắp tới thật nên đâm hoảng, lúng túng thế nào để bồ lăn mấy vòng rồi rơi tòm xuống sông.

Anh chàng rể để cho lão làm một bụng nước rồi mới vọt lên hỏi:

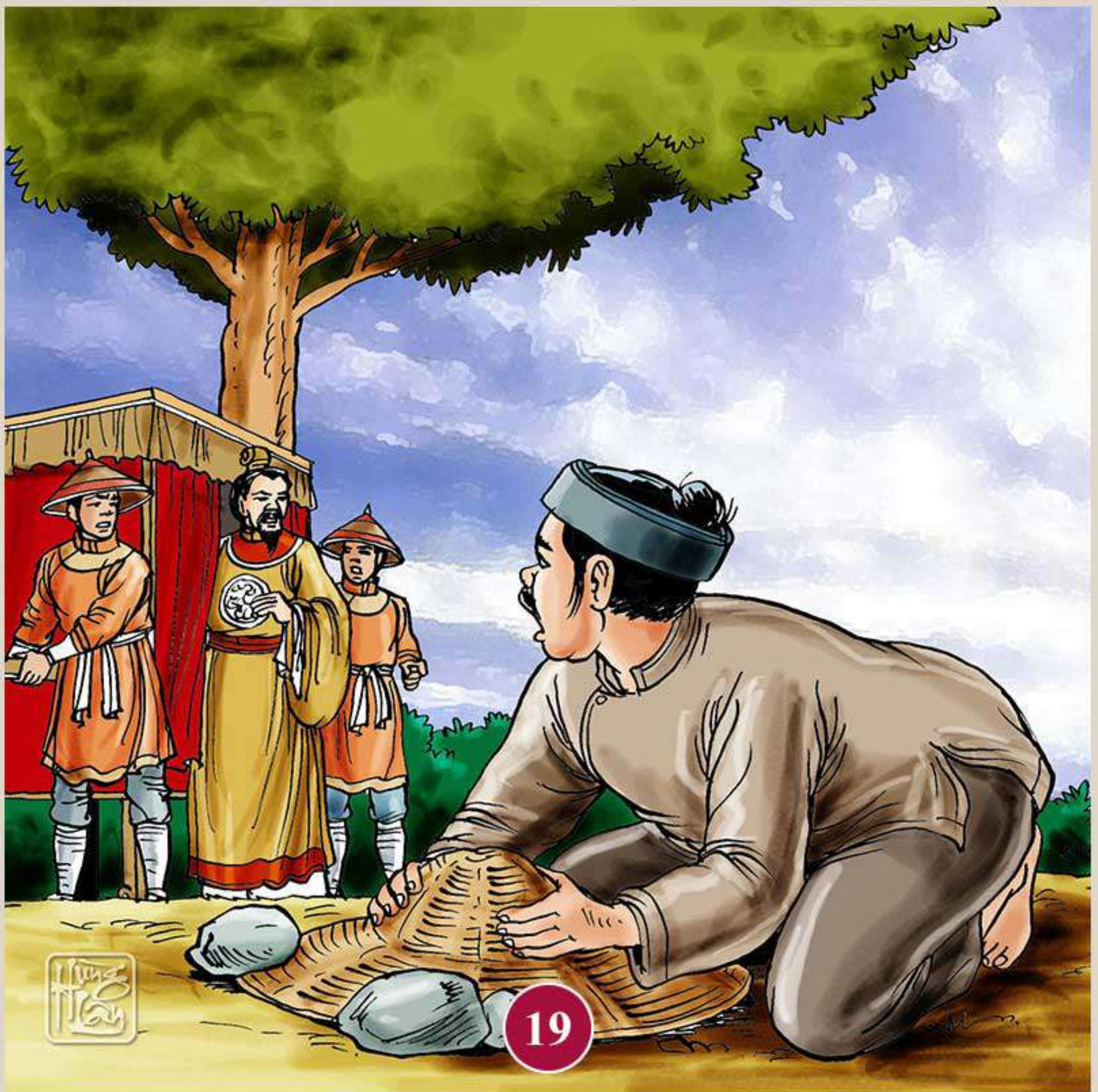
- Thầy có giận con không, thầy?

Lão cố cười gượng:

- Giận mà tao ở với ai?

Hôm sau, người ta thấy anh quảy đôi sọt ra đi. Được một lúc, anh hốt hoảng chạy về nhà gọi rồi rít:

- Thầy ơi, con úp được một con phượng hoàng đất rất đẹp. Thầy ra giữ hộ con để con tìm lưới bủa xung quanh mà bắt cho chắc. Con chặn mấy hòn đá lại rồi, thầy ra ngay đi!

Phú ông vốn rất thích nuôi chim, nghe nói thế mừng quá, liền chạy ra chỗ dân thì thấy có một chiếc nón úp giữa đường, phía trên dãn mấy hòn đá, lão bèn sục xuống ôm chặt lấy nón.

Không may cho lão là vừa lúc ấy, có vua và đoàn tùy tùng trẩy qua nơi đó, nhìn thấy một người phủ phục giữa đường, tay khư khư ôm lấy chiếc nón, vua bèn cho dừng kiệu lại rồi bước ra hỏi:

- Nhà người làm gì thế này?

Phú ông liền thưa:

- Tâu bệ hạ, kẻ tiện dân này có úp được một con phượng hoàng đất rất đẹp ạ.

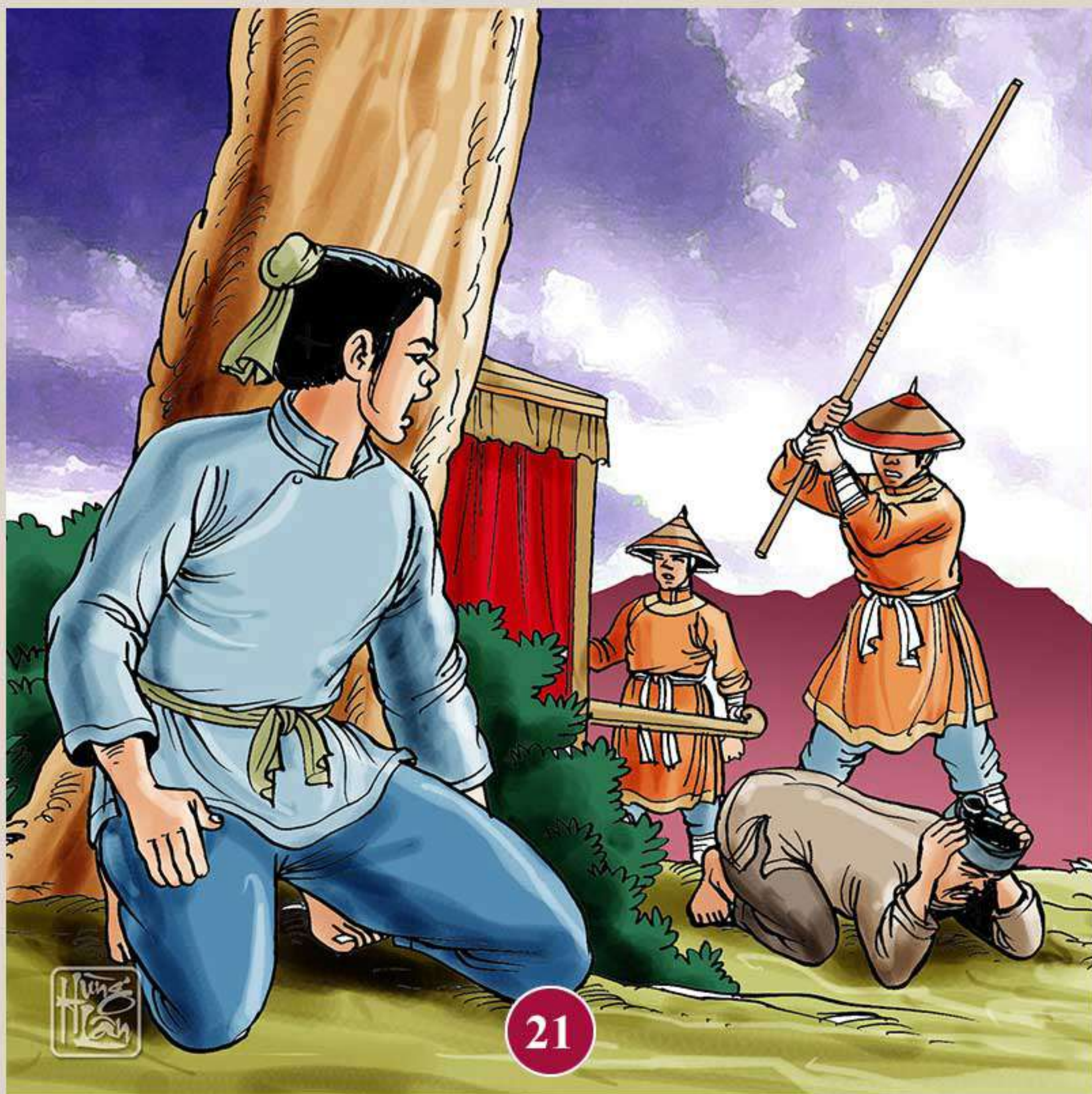

Phú ông nói tiếp:

- Nó ở trong nón này, hiện thần đang chờ người về lấy lưới ra bắt kéo sợ nó sống mất thì rất uổng.

Nghe nói phượng hoàng đất, vua không ngăn được tò mò, vội truyền cho quân tìm cách bắt cho vua xem, không đợi lưới. Nhưng khi giở chiếc nón lên thì chỉ thấy lù lù một đồng phân trâu, chẳng có phượng hoàng đất nào cả.

Giận vì có kẻ dám trắng trợn lừa mình, vua thét quân binh nọc phú ông ra đánh một trận như tử.

Đội vua quan và lính tráng đi rồi. Anh chàng mới từ trong bụi chạy ra đỡ phú ông dậy, xoa bóp rồi hỏi:

- Thầy có giận con không, thầy?

Phú ông tức quá chồm dậy:

- Đồ khốn! Mà làm ông suýt mất đầu, không giận mà sao được! Mà chết với ông nghe chưa?

Anh chàng vừa bỏ chạy vừa nói:

- Thế thì thầy thua rồi đấy nhé!

Mấy ngày sau, người ta thấy nhà phú ông có đám cưới. Ấy là đám cưới của chàng trai láu lĩnh lấy con gái chủ nhà mà anh đã thắng trong cuộc thi lạ lùng này.